

ANMELDELSER OG KRITIKKER

O. HOLTEDAHL & J. A. DONS (eds.): *Geological Guide to Oslo and District*. Scandinavian University Books. Universitetsforlaget Oslo/Bergen/Tromsø, 1966. (Munksgaard, København og Svenska Bokförlaget, Stockholm). 118 sider. 25 norske kr.

Hvad angår geologiske omgivelser kan den norske hovedstad siges at være overordentlig begunstiget. Man kan i byens nærmeste opland møde så forskelligartede geologiske emner som: 1) prækambriske bjergartskomplekser opbygget af leptiter, gnejser, graniter o.a.l., 2) fossilrige kambro-siluriske aflejringer, som tilmed er foldede (kaledonisk), 3) permiske rhombeporfyrdækker og disses plutoniske ækvivalenter; hertil kan så yderligere føjes 4) diverse fænomener og aflejringer af kvartær alder. Alt dette og mere til kan studeres i gode blotninger i kort afstand fra Oslo, og endda til dels inden for selve byområdet.

At Oslo-egnen i tidens løb har været målet for talrige ekskursioner er derfor indlysende, og ligeså indlysende er det, at der har været et behov for en geologisk ekskursionsvejledning af internationalt tilsnit. Den her foreliggende bog er netop en sådan ekskursionsvejledning; der er tale om 2. udgaven af en bog, som første gang udsendtes i 1957 under redaktion af O. Høltedahl. Denne 2. udgave har, som ovenfor anført, to redaktører (Høltedahl og Dons) samt ialt 8 forfattere. (J. A. Dons, C. C. Gleditsch, G. Henningsmoen, O. Høltedahl, Chr. Oftedahl, J. Oftedahl, N. Spjeldnæs, L. Størmer.)

I sit ydre er bogen af lommeformat, og dens omslag er smudsfast; begge dele er fordelagtige egenskaber ved en ekskursionsfører.

Indholdsmæssigt falder bogen i to hoveddele. Første del, der strækker sig over ca. 40 sider, er en oversigt over egnens geologiske hovedtræk. Dette stof gennemgås i 9 små kapitler, hvis titler er: "Precambrian", "Cambro-Silurian Sequence", "Caledonian folding", "Permian sedimentary rocks", "Permian igneous rocks", "Contact metamorphism", "Faults", "Some remarks on the land forms", "Quaternary deposits". Et ledsagende illustrationsmateriale omfatter bl. a. over 170 afbildninger af kambro-siluriske forsteninger.

Anden del, som er på omtrent 55 sider, består af kortfattede beskrivelser til 15 eendagsekskursioner udgående fra Oslo; til næsten alle disse hører der rutekort med de vigtigste lokaliteter indmærket. Som et slags tillæg til de 15 ekskursioner er der et afsnit om geologiske lokaliteter i selve Oslo og et andet om bygninger, hvor norske natursten er benyttet til facadebeklædning. På bogens sidste sider findes en litteraturliste med 95 numre.

Publikationens tredje hoveddel er et farvelagt geologisk kort i målestok 1:50.000. Det er et både smukt og meget indholdsrigt kort med mere end 70 forskellige signaturer. Dimensionerne er ca. 90×60 cm; det er således ikke noget udpræget handigt kort til ekskursionsformål, med mindre man får det specielt oplæbet. Denne bemærkning skal dog ikke opfattes som nogen alvorlig kritik. Det er nemlig anmelderens opfattelse, at ikke mindst dette kort gør ekskursionsguiden så værdifuld, at den bør være fast inventar i udrustningen hos enhver geolog, som gæster Oslo-egnen.

Gunnar Larsen.